

Begroting in hoofdlijnen

Eindstand Begroting 2024

Capelle kent al jaren een traditie waarin het aanbieden van een sluitende meerjarenbegroting een vanzelfsprekend uitgangspunt is. Maar dat uitgangspunt staat onder druk, met het 'ravijnjaar 2026' dat alle gemeenten boven het hoofd hangt. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) adviseert om noodzakelijke investeringen niet uit te stellen en het tekort dat ontstaat juist te laten zien. Dit advies is opgevolgd. De Voorjaarsnota 2023 liet een voordelig resultaat zien in de eerste jaren. In de Voorjaarsnota 2023 werd ook aangekondigd dat bij een aantal verbonden partijen een autonome- en beleidsmatige verhoging van de gemeentelijke bijdragen te verwachten was. Deze zijn in deze begroting opgenomen, tezamen met overige beleidsvoornemens. Deze ontwikkelingen drukken in de onderdelen Actualisatie en Wijzigingsvoorstellen op de eindstand van de Voorjaarsnota 2023. Daarom is ook een onderdeel Besparingen toegevoegd om te komen tot een sluitende begroting in 2024 en 2025. Vanaf 2026 hebben wij geen sluitende begroting. Langs verschillende sporen zijn besparingsvoorstellen opgesteld. Deze brengen verlichting, maar zijn niet genoeg om de verwachte tekorten op te vangen vanaf 2026.

Financiële eindstand (bedragen in € 1.000)	Begroting en meerjarenbegroting							
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Eindstand Begroting 2023 (incl. amendement)	V13.366	V15.667	V3.641	V2.102	V792	N568	N2.051	N2.051
Eindstand Najaarsnota 2022	V12.390	V13.885	V4.549	N2.425	N4.746	N6.902	N9.121	N9.121
Eindstand Voorjaarsnota 2023	V8.885	V10.103	V565	N5.545	N9.531	N11.990	N14.712	N17.241
Actualisatie	N7.892	N7.536	N7.771	N8.844	N7.820	N8.168	N8.198	N8.320
Wijzigingsvoorstellen	N2.025	N1.163	V731	V4.551	V5.275	V5.384	V4.456	V3.891
Besparingsvoorstellen	V1.390	V2.895	V4.605	V4.508	V4.685	V5.033	V5.500	V6.119
Eindstand Begroting 2024	V358	V4.300	N1.870	N5.330	N7.391	N9.741	N12.954	N15.551

Actualisatie Begroting

In de actualisatie van de meerjarenbegroting hebben wij, conform de uitgangspuntenbrief voor de Begroting 2024, verschillende budgetten geactualiseerd. Het gaat hierbij onder andere over de salarissen, indexaties van verbonden partijen in lijn met uw besluiten over de begrotingen van deze partijen en indexaties van subsidies.

Met name de indexering van de bijdragen aan verbonden partijen is aanzienlijk. De 'Werkgroep verbetering financiële sturing gemeenschappelijke regelingen' heeft voor 2024 een indexering vastgesteld van 8,4%. Hiervan heeft 3,6% betrekking op 2024 en 4,8% is een correctie op de index van 2021, 2022 en 2023. Dit nadeel is duidelijk zichtbaar bij de categorie Inkomensoverdrachten en subsidies. Alleen de bijstelling van de bijdrage aan de GRJR resulteert al in een nadeel van N 1.236. Ook de bijdragen aan Promen (N 915), GR IJsselgemeenten (N 891), CJG (N 316) en VRR (N 250) zijn substantieel naar boven bijgesteld.

Daarnaast zijn de prijsgevoelige budgetten geïndexeerd met de prijsindex. De gehanteerde prijsindex is 3,0%, in lijn met de meicirculaire 2023. Waar er, op basis van contracten, een andere prijsindex van toepassing is, hebben wij dit toegepast.

De afschrijvingen zijn integraal doorgerekend. De baten riool en afval zijn naar boven bijgesteld en worden geëgaliseerd via de betreffende voorzieningen, dit verklaart de hogere belastingen aan batenzijde en toename mutatie voorzieningen. De bijstelling Grond in 2027 (N 1.244) is een technische correctie op de Voorjaarsnota (VJN23 8.8 Actualisatie grondexploitaties) waarin in de jaarschijf 2027 ten onrechte administratief een voordeel werd verantwoord.

De toename van Salarissen en sociale lasten wordt onder andere verklaard door nieuwe projectmedewerkers. Hun kosten worden toegerekend aan projecten, hiertegenover staat dan ook een voordeel bij Overige verrekeningen (zie toelichting hieronder). De toename wordt daarnaast verklaard door bijstelling van het budget voor de WW van ex-werknemers (N 125), als gemeente zijn wij hiervoor eigenrisicodragers. Daarnaast is extra budget beschikbaar gesteld voor functieuitbreiding griffie (N110) en is er bijgeraamd in verband met herwaarderingen HR21 (N 201) en functiewaarderingen (N 182). Ook zijn de begrote salarissen in de Actualisatie bijgesteld aan de nieuwe schaalbedragen maar dit is gedekt door de vrijval van de stelpost die hiervoor in de begroting was opgenomen.

De bijstelling Overige goederen en diensten bevat onder meer een bijraming voor Werkplan DCMR (N 148), CJG (N 553), BV Sport huur (N 520), SWC (N 649) en Irado (N 572). Laatst genoemde is een verschuiving van de categorie Belastingen naar deze voor afval juiste categorie.

Ook de bijstelling van de categorie Huren (baten) is fors, dit wordt veroorzaakt door indexering. Het voordeel bij Overige verrekeningen betreft met name de bijstelling van uren die worden toegeschreven aan projecten. Omdat er per saldo meer kosten worden toegerekend aan projecten levert dit voor de begroting per saldo een voordeel op van V 284. Hier tegenover staat een toename van salarissen (zie toelichting Salarissen en sociale lasten). De sociale uitkeringen betreffen de indexaties over lasten WMO mede vanwege een CAO-stijging van 15% voor zorgpersoneel.

Actualisatie	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Afschrijvingen	N477	N303	N139	V83	V149	N228	N179	N265
Belastingen	V1.083	V1.061	V1.093	V1.093	V1.061	V1.093	V1.061	V1.418
Dividenden en winsten	V10	V10	V10	V10	V10	V10	V10	V10
Duurzame goederen	N2	N2	N2	N2	N2	N2	N2	N2
Grond	N0	N0	N0	N1.244	N0	N0	N0	N0
Huren	V911	V903	V905	V905	V905	V905	V905	V905
Ingeleend personeel	N6	N6	N31	N106	N6	V46	V46	V46
Inkomensoverdrachten en subsidies	N4.250	N4.308	N4.422	N4.493	N4.418	N4.295	N4.271	N4.271
Kapitaaloverdrachten	N25	N23	N25	N25	N23	N25	N23	N35
Leges en andere rechten	V428	V450	V510	V684	V476	V217	V174	V174
Mutatie reserves	N0	N0	N0	N0	N0	N33	N33	N33
Mutatie voorzieningen	N183	N121	N202	N383	N333	N395	N368	N685
Overige goederen en diensten	N3.019	N2.788	N3.005	N2.886	N3.118	N2.904	N2.918	N2.943
Overige verrekeningen	V284	V284	V284	V284	V284	V284	V284	V284
Salarissen en sociale lasten	N938	N941	N951	N922	N921	N914	N920	N959
Sociale uitkeringen	N1.708	N1.753	N1.797	N1.843	N1.887	N1.928	N1.967	N1.967
Toegerekende rente	V0	V1	V1	V1	V1	V1	V1	V1
Saldo	N7.892	N7.536	N7.771	N8.844	N7.820	N8.168	N8.198	N8.320

Structureel en reëel evenwicht

De provincie geeft een dringend advies om in het raadsvoorstel of de inleiding van de begroting een staat op te nemen waaruit het structureel evenwicht van de begroting blijkt. In deze begroting nemen we deze staat hieronder op. De Provincie heeft als toets of het eerste jaar 2024 dan wel laatste jaar van het meerjarenperspectief 2025-2027 sluitend is. De provincie benadrukt dat er geen sprake mag zijn van een opschuivend sluitend perspectief. Het eerste jaar 2024 is reëel sluitend en in evenwicht. Er is geen sprake van een opschuivend sluitend perspectief.

	Begroting en meerjarenbegroting							
Financiële eindstand (bedragen in € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Eindstand Begroting 2024	V358	V4.300	N1.870	N5.330	N7.391	N9.741	N12.954	N15.551
Saldo incidentele baten en lasten	V2.184	V933	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Saldo structurele baten en lasten	V2.542	V5.233	N1.870	N5.330	N7.391	N9.741	N12.954	N15.551

Wijzigingsvoorstellen

De inhoudelijke uitwerking van de wijzigingsvoorstellen treft u in de diverse programma's aan. Per voorstel geven we aan of het een onvermijdelijke wijziging is of dat het wijzigingsvoorstel een beleidskeuze is.

Prog. / nr.	Wijzigingsvoorstel	Begroting en meerjarenbegroting								Onvermijdelijk / beleidskeuze / Technisch
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
0.1	Algemene uitkering gemeentefonds, Meicirculaire 2023	V4.856	V6.180	V4.317	V8.439	V7.949	V7.949	V7.949	V7.949	Onvermijdelijk
0.2	Rente	V553	N404	N739	N1.104	N1.189	N1.099	N911	N1.476	Onvermijdelijk
0.3	Dividend Stedin	N300	N300	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Onvermijdelijk
0.4	Stelpost Lonen	N1.140	N1.140	N1.140	N1.140	N1.140	N1.140	N1.140	N1.140	Onvermijdelijk

0.5	Taakstellende bezuiniging vastgoed	N124	N50	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Onvermijdelijk
0.6	Inventarisatie archief periode 1986-2007	N80	N80	N11	N11	N11	N11	N11	N11	Onvermijdelijk
0.7	Structurele inbedding Denk & Doe meel-fonds	N208	N708	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
0.8	Coördinator ambtelijke en bestuurlijke integriteit	N54	N54	N54	N54	N54	N54	N54	N54	Beleidskeuze
0.9	Optimalisering dienstverlening	N144	N97	N97	N97	N97	N97	N97	N97	Beleidskeuze
0.10	Tijdelijke uitbreiding taakgroep concern- en bestuursadvies	N206	N206	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
1.1	Subsidie Jeugd - HIC	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Technisch
1.2	Grenzenstellend jongerenwerk	N402	N402	N402	N402	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
2.1	Samenwerkingsovereenkomst MFR	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N86	N86	Onvermijdelijk
2.2	Subsidies	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Onvermijdelijk
2.3	Subsidie fietscorridor Algerabrug Capelsebrug	N0	N0	V95	V95	V95	V95	V95	V95	Onvermijdelijk
2.4	Aanpassen Stelpost Versnellingsgelden Rivium en Fasering Kredieten Rivium	V168	V82	V82	V292	V292	V292	V96	V96	Onvermijdelijk
2.5	Zuidelijke fietsroute	N0	N36	N36	N36	N36	N36	N36	N36	Beleidskeuze
2.6	Toegankelijkheid bushaltes	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
2.7	Verkeersstudie Capelseweg / Kanaalweg	N60	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
2.8	Programma buitenruimte	N233	N120	N30	N30	N30	N131	N131	N131	Beleidskeuze
2.9	Ondergrondse infrastructuur	V1.445	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
2.10	Mobiliteit algemeen	N62	N62	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
2.11	Belijning 50 km/h wegen	N0	N4	N4	N4	N4	N4	N4	N4	Beleidskeuze
2.12	Uitwerking Openbaar Vervoer-, fiets-, parkeer- en voetgangersplan	N190	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
2.13	Veilige fietsroute 's-Gravenweg	V20	N15	N15	N15	N15	N15	N15	N15	Beleidskeuze
4.1	Extra krediet nieuwbouw scholen Meeuwensingel	N0	N0	N0	N36	N36	N36	N36	N36	Onvermijdelijk
4.2	Extra krediet nieuwbouw scholen Florabuurt	N0	N0	N0	N27	N27	N27	N27	N27	Onvermijdelijk
4.3	Onderwijskansen bibliotheek	N358	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Onvermijdelijk
4.4	Verhoging subsidieplafonds	N308	N308	N308	N308	N308	N308	N308	N308	Beleidskeuze
4.5	Onderzoek vormen van ondersteuning op scholen en kinderopvang	N30	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
4.6	Inzet op taal en talentontwikkeling	N200	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
5A.1	Informatiepunt digitale overheid	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
5A.2	Brede SPUK-regeling	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
5A.3	Vervanging natuurgasvelden door kunstgrasvelden	N0	N39	N39	N39	N39	N39	N39	N39	Beleidskeuze
5A.4	SPUK GALA formatie uitbreiding	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
5A.5	Bibliotheekvoorzieningen	N44	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
5B.1	Sanitaire voorziening Watervallei	N0	N21	N21	N21	N21	N21	N21	N21	Beleidskeuze
5B.2	Motie meer bomen	N0	N25	N25	N44	N44	N44	N44	N44	Beleidskeuze
6A.1	Opvang ontheemden Oekraïne	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Onvermijdelijk
6A.2	Gratis OV voor AOW'ers	N75	N75	N75	N75	N75	N75	N75	N75	Onvermijdelijk
6A.3	Sociale Impuls Diepenbuurt Oostgaarde en Florabuurt	N74	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
6B.1	Inburgering	N110	N158	N153	N153	N153	N153	N153	N153	Onvermijdelijk
6B.2	Wijzigingen Re-integratieverordening Participatiewet	N77	N77	N77	N77	N77	N77	N77	N77	Onvermijdelijk
6B.3	Verbrede aanpak signalering schulden	N60	N60	N60	N60	N60	N60	N60	N60	Beleidskeuze
6B.4	Kwijtschelding: riool- en waterzorgheffing en afvalstoffenheffing	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
6C.1	Inkoop Beschermd wonen verstandelijke beperking	N246	N246	N246	N246	N246	N246	N246	N246	Onvermijdelijk
6C.2	Afschaffen Wmo abonnementstarief en herinvoering inkomensafhankelijke eigen bijdrage - Meicirculaire	N0	N310	V398	V392	V392	V392	V392	V392	Onvermijdelijk
6C.3	Integraal zorgakkoord - Meicirculaire	N0	N347	N335	N329	N329	N329	N329	N329	Onvermijdelijk
6D.1	Hervormingsagenda, taakstelling	N2.373	N593	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Onvermijdelijk

6D.2	Persoonsgebonden budgetten	V300	V300	V300	V300	V300	V300	V300	V300	Onvermijdelijk
6D.3	Actualisatie begroting 2024 van de GRJR	N185	N185	N185	N185	N185	N185	N185	N185	Onvermijdelijk
6D.4	BSO + op de Piloot	N65	N65	N65	N65	N65	N65	N65	N65	Beleidskeuze
7.1	Lasten en baten Afval	N599	N599	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Onvermijdelijk
7.2	Consequenties uit begroting GGD 2024-2027	N184	N184	N184	N184	N184	N184	N184	N184	Onvermijdelijk
7.3	Baten riool- en waterzorgheffing	N145	N145	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
7.4	Capelse Duurzaamheidslening	N125	N125	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
7.5	Uitvoeren Actieplan Circulaire Economie 2023-2026	N175	N140	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
7.6	Ondersteuning bij subsidies en leningen verduurzaming	N30	N40	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
7.7	Capels Isolatie Plan (CIP)	N150	N150	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
7.8	Vraagbaak duurzame toekomst monumenten	N30	N30	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
8.1	Wet goed verhuurderschap	N42	N42	N42	N42	N42	N42	N42	N42	Onvermijdelijk
8.2	Leges en voorziening omgevingsvergunningen	N480	N84	N118	N183	V714	V834	N0	N0	Beleidskeuze
8.3	Starterslening	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
Totaal		N2.025	N1.163	V731	V4.551	V5.275	V5.384	V4.456	V3.891	

Besparingsvoorstellen

Wij hebben in de Begroting besparingsvoorstellen uitgewerkt. Deze richten zich op financieel-technische voorstellen, voorstellen die 'scherper aan de wind zeilen' en voorstellen in het kader van efficiency – en doelmatigheid. In onderstaande tabel is de uitwerking hiervan gegeven. U vindt deze bij de programma's terug.

Prog. / nr.	Besparingsvoorstel	Begroting en meerjarenbegroting							
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
0.11	Besparingsmaatregel Negatief begrotingssaldo niet meerekenen bij financieringsbehoefte				V97	V361	V737	V1.205	V1.764
0.12	Besparingsmaatregelen Rente	V921	V1.641	V1.835	V1.929	V1.773	V1.834	V1.939	V2.096
0.13	Besparingsmaatregel onderrealisatie investeringen afschrijvingen	V120	V215	V312	V406	V454	V502	V549	V597
0.14	Besparingsmaatregel voorziening onderhoud	V854	V764	V708	V715	V737	V600	V447	V302
6C.4	Besparingsmaatregel uitkomst onderzoekopdracht Wmo	N418	N418	V1.057	V1.057	V1.057	V1.057	V1.057	V1.057
6C.5	Besparingsmaatregel toezichthouder Wmo	N43	V237	V237	V97	V97	V97	V97	V97
6D.5	Besparingsmaatregel toezichthouder Jeugd	N43	V457	V457	V207	V207	V207	V207	V207
Totaal		V1.390	V2.895	V4.605	V4.508	V4.685	V5.033	V5.500	V6.119

Naast deze besparingsvoorstellen zijn er twee onderzoeksopdrachten. De eerste richt zich op het mogelijk opnemen van structurele baten van het woningbouwprogramma. Momenteel wordt bij de berekening van de algemene uitkering in de meerjarenbegroting alleen rekening gehouden met de toename van het aantal woningen volgens de CBADS-monitor. Met de ontwikkelingen op het Rivium en woningen op mogelijke overige (herontwikkel)locaties is nog geen rekening gehouden. Het tweede onderzoek richt zich op het mogelijk verlengen van onderhoudstermijnen en afschrijvingstermijnen van kapitaalgoederen in de openbare buitenruimte. Verlenging van afschrijvingstermijnen zorgt voor lagere afschrijvingslasten. Belangrijk hierbij zijn mede de kwaliteitseisen en de veiligheid in het bijzonder. Beide onderzoeken richten zich op mogelijke besluitvorming bij de Begroting 2025.

Deze onderzoeksopdrachten zijn toegevoegd aan de Onderzoeksopdrachten (zie onder Bijlagen). Wij zullen u hierover qua voortgang rapporteren cf. de overige Onderzoeksopdrachten in de Begroting 2025.

Financiële kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten schrijft voor dat we door middel van financiële kengetallen inzicht geven in onze financiële positie. In deze Begroting 2024 ontwikkelen de kengetallen zich beter dan in de Voorjaarsnota 2023. In deze begroting zien wij een verbetering van diverse ratio's. Dit komt mede om dat wij in de besparingsvoorstellen voorgesteld hebben voortaan met verwachte onderrealisatie van investeringen en groot onderhoud rekening te houden. Hierdoor hoeven er minder leningen te worden aangetrokken wat gunstig is voor de Netto schuldquote (gecorr.). De solvabiliteit verslechtert beperkt omdat de begrotingsresultaten afnemen. Het EMU saldo verbetert, vooral door het uitgangspunt dat er, net als in de afgelopen jaren is gerealiseerd, er jaarlijks per saldo € 10 miljoen minder kasuitgaven zullen zijn dan waarmee in de begroting gerekend is

Financiële ratio's		Rekening 2022	Begroting 2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
1a	netto schuldquote	17,0%	26,5%	39,3%	47,0%	57,0%	67,9%	77,6%	84,6%	95,5%	102,3%
1b	netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekke leningen	16,8%	26,4%	39,2%	46,9%	56,8%	67,8%	77,5%	84,5%	95,4%	102,2%
2	solvabiliteit	62,8%	58,7%	54,5%	53,3%	50,0%	46,0%	42,5%	40,2%	36,0%	32,1%
3	grondexploitatie	1,7%	1,9%	1,9%	1,8%	1,1%	1,5%	2,0%	0,0%	0,0%	0,0%
4	structurele exploitatieruimte	7,4%	1,2%	1,0%	2,1%	-0,8%	-2,2%	-3,1%	-4,1%	-5,5%	-6,6%
5	belastingcapaciteit	79,9%	71,0%	68,3%	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
6	debt service coverage ratio	3,3	1,5	1,5	2,1	1,2	0,9	0,8	0,8	0,6	0,5
7	afschrijvingsratio	3,3%	3,3%	4,1%	5,1%	5,5%	6,2%	6,4%	6,9%	7,2%	7,5%